

Software- leveranciers SBR-klaar?

Is uw softwareleverancier klaar voor SBR? Deze vraag is niet eenduidig te beantwoorden. Een blik op de verplichtingen op de korte termijn, en daarna op SBR 2.0.

TEKST: GERARD BOTTEMANNE, MENNO KOOREMAN EN JAAP WASSINK* | BEELD: MARJA BROUWER

Om vanaf januari 2013 de aangiftes inkomstenbelasting (IB) en vennootschapsbelasting (VpB) te doen via SBR en vanaf januari 2014 btw- en de opgaaf intracommunautaire prestaties (ICP) in te sturen vanuit het fiscale aangifte- en boekhoudpakket is het volgende nodig:

- 1 Software die de desbetreffende aangiftes in XBRL-formaat kan aanmaken.
- 2 Software die de aangiftes, al dan niet met de tussenkomst van een cliëntportaal, via Digipoort naar de Belastingdienst kan sturen.
- 3 PKI-overheid Services Certificaat (voor authenticatie en beveiliging van transport) waar de software, die aangiftes verzendt via Digipoort, gebruik van kan maken.

TIJDIG

Softwareleveranciers van fiscale aangiftesoftware voor de IB en VpB zullen zeggen dat zij op tijd gereed zijn en dat accountants zich geen zorgen hoeven te maken om vanaf 2013 aangiftes in SBR samen te stellen en in te sturen. Laten we hopen dat Logius (uitvoerder en bewaker van het SBR-programma) op tijd aan de bel trekt als sprake dreigt te zijn van gereede twijfel aan het op tijd klaar zijn van leveranciers en dit ook tijdig aan de markt meldt. Het is dan, al dan niet op het laatste moment, mogelijk om uit te wijken naar een andere oplossing of softwareleverancier. Daarbij is het wel de vraag of dit praktisch gezien dan nog haalbaar is.

CONCLUSIES SBR SOFTWARE CHECK

De SBR Software Check van de gezamenlijke koepels geeft zoveel mogelijk actuele SBR-informatie, bijvoorbeeld over de voortgang van SBR bij softwareleveran-

ciers. Bezoek www.sbrsoftwarecheck.nl dus regelmatig. De SBR Software Check geeft ook uitleg van SBR/XBRL-begrippen in relatie tot software. Op basis van de SBR Software Check (medio oktober 2012) zijn over de acht fiscale softwareleveranciers de volgende conclusies te trekken:

1 SBR-functionaliteit

Op de vraag wat de basisfunctionaliteit van de SBR-software inhoudt (genereren, bewerken, presenteren en verzenden van XBRL-aangiftes) kan worden vastgesteld dat de bewerkingsfunctie ontbreekt in de meeste fiscale pakketten. Alleen AFAS en Unit4 maken melding van een bewerkingsfunctie, maar dat gaat waarschijnlijk over andere rapportagesoorten, zoals de kredietrapportage. Op zichzelf is dit geen verrassende conclusie, omdat de meeste aangiftepakketten correcties in de basis laten doorvoeren, om vervolgens een nieuwe, gecorrigeerde aangifte te genereren.

2 Operationeel?

Op de vraag of de SBR-software al volledig operationeel draait bij klanten geven ook alleen AFAS en Unit4 een bevestigend antwoord, opnieuw omdat zij het niet over de fiscale aangiften maar over andere rapportagesoorten hebben. De conclusie is dat nog geen enkele fiscale leverancier klaar is. Nu hoeven de eerste SBR-aangiften er nog niet per se uit, maar de tendens is dat de aangiftesoftware pas op het laatste moment wordt uitgeleverd en dat qua geboden functionaliteit de minimale lijn wordt gevolgd. Dus: alleen bouwen wat vereist is op korte termijn en de rest nog maar even niet.

3 PKI-verzamelcertificaat

Vanwege de discussie over het verzamelcertificaat is

het interessant te weten hoe de fiscale aangifteleveranciers daarmee omgaan. Vijf van de acht leveranciers geven aan dat ze een verzamelcertificaat wel toestaan, maar in geen enkel pakket is het een vereiste. Dat is goed nieuws, want als een intermediair gebruik wil maken van het Service Bericht Aanslag (SBA, voorheen EKA) is toch echt een eigen certificaat nodig.

4 Ondersteuning meer taxonomie-jaargangen

Sdu en Elsevier ondersteunen niet het toepassen van meer taxonomiejaargangen naast elkaar. De rest wel. Sdu geeft aan dat dit wel in ontwikkeling is, al wordt daarbij geen termijn genoemd.

5 Online accordering

Twee van de acht leveranciers (Elsevier en Kluwer) ondersteunen geen online accordering (door de klant vanuit het eigen pakket. Een gebruiker moet dus uitwijken naar een klantenportaal. Kluwer verwijst logischerwijs nadrukkelijk naar het X-Portal van Innolan, dat onder de Kluwer-paraplu valt.

6 Verzending

Voor de verzending hoeft de intermediair niet te investeren in aanvullende software. Alle pakketten

TREK REGELMATIG BIJ LEVERANCIERS AAN DE BEL.

claimen een directe *system-to-system*-koppeling met Digipoort te hebben, dan wel, in het geval van Elsevier, bieden zij gratis aanvullende software aan.

7 Prijsstelling

Zes van de acht leveranciers geven aan dat de SBR-update volledig gratis is. Alleen Tecknow en Unit4 stellen aan dat er situaties denkbaar zijn waarin er toch sprake is van additionele kosten. Tecknow en Unit4 stellen de prijsstelling afhankelijk van het aantal gebruikers en communicatiestromen. In sommige gevallen hoeft de klant van Unit4 niets bij te betalen, in andere gevallen wel.

ADVIES

Voor accountants en andere (fiscaal) intermediairs worden het spannende maanden. Het belangrijkste advies is om regelmatig bij leveranciers van fiscale-aangiftesoftware (IB en VpB) aan de bel te trekken en te

SBR SOFTWARE CHECK

Een (klein) deel van de SBR Software Check op basis van een selectie van 'slimme SBR- toepassingen' en de antwoorden van softwareleveranciers van fiscale aangiftesoftware IB en/of VpB, via de SBR Software Check.

Leverancier	Importfunctie om taxonomieën in de software in te lezen?	Importfunctie om bestaande XBRL-instances in te lezen in de software?	Automatische controle geldigheid certificaat met melding aan gebruiker?
AFAS Software	Aanwezig	Verwacht	Aanwezig
Kluwer	-	-	Aanwezig
Primaccount	Standaard wordt voorzien in de juiste taxonomie	-	Aanwezig
Reed Business (Elsevier)	-	-	Aanwezig
Sdu Uitgevers	Aanwezig	Deels	-
Tecknow	-	-	Verwacht
Thomson Reuters	Deels Closely integrated in the software. Integration of new taxonomy will include development effort.	-	Verwacht
UNIT4	Aanwezig	-	-

Deze tabel is een momentopname (medio oktober 2012) van de SBR Software Check waaraan geen rechten ontleend kunnen worden. Voor de meest actuele gegevens en de status van andere leveranciers over SBR ready zijn en softwarepakketten kunt u terecht op www.sbrsoftwarecheck.nl.

vragen naar de status van SBR. Zorg dat u in elk geval uiterlijk begin december 2012 - nu dus - over een PKI-overheid Services Certificaat beschikt. Twijfelt u over het tijdig beschikbaar komen van de software, meld dit dan bij Logius en zorg desnoods voor een uitwijkmogelijkheid. Doe dan bijvoorbeeld aangiftes bij een collega-kantoor in de buurt dat met een ander fiscaal aangiftepakket werkt.

SBR 2.0

De vraag 'Is mijn softwareleverancier SBR-ready?' moet worden gevolgd door de vraag 'Wat bedoel je eigenlijk

met 'klaar voor SBR?'. In de eerste fase zijn het de aan het begin van dit artikel opgesomde behoeften. Het gaat dan vooral om het faciliteren van SBR aan de achterzijde, dus zorgen dat een XBRL-bericht (in XBRL-jargon 'XBRL-instance' genoemd) kan worden gegenereerd en verzonden. De essentie van SBR is echter administratieve lastenverlichting, kortom het efficiënt kunnen verwerken van financiële gegevens. Op het moment dat u zich buigt over SBR is het aan te bevelen om (alvast) te kijken naar 'slimme' toepassingen van SBR. Of in moderne taal: SBR 2.0. Kijk bijvoorbeeld naar:

Optimaal gebruik taxonomieën

Een programma dat 'slim' omgaat met de taxonomie leidt de op te geven elementen van een rapportage direct daar van af. Dat is handig als een rapportage in een volgend jaar andere of extra elementen bevat. Software hoeft dan niet opnieuw *hard coded*, dus ingebakken in de programmatuur zelf, te worden aangepast met alle eventuele problemen van dien. Een taxonomie is feitelijk een financieel gegevenswoordenboek met unieke gegevenselementen. Binnen een taxonomie zijn ook rapportages gedefinieerd met de daarbij behorende gegevenselementen. Zo kan het zijn dat één uniek element voorkomt in één of meer rapportages.

In Nederland kennen we de Nederlandse Taxonomie (NL-Taxonomie), ook wel de 'gezaghebbende taxonomie' genoemd. De NL-Taxonomie kent op dit moment elementen en rapportages gericht op de Belastingdienst, CBS en Kamers van Koophandel. De eerdergenoemde aangiftes IB, VpB en btw maken onderdeel uit van de NL-Taxonomie. Van elk taxonomie-element zijn eigenschappen opgenomen, zoals de (unieke) naam

ZIE VOOR DE MEESTE ACTUELE GEGEVENS
WWW.SBRSOFTWARECHECK.NL.

van het element. Zo kennen we het element 'Voorbelaasting' van de btw-aangifte. Binnen de NL-Taxonomie is bepaald dat dit element een geldwaarde betreft van maximaal tien posities zonder decimalen. Een programma dat de btw-aangifte aanmaakt kan (feitelijk moet) met voorgaande rekening houden.

Een eerste vereiste is dat uw software beschikt over een **importfunctie**, waarmee taxonomieën in de software kunnen worden ingelezen. Aangezien de NL-Taxonomie elk jaar wordt herzien en er dus een nieuwe versie beschikbaar komt, is de kans zeer reëel dat de software in staat moet zijn om meer taxonomieversies (jaargangen) te ondersteunen. Want oudere rapportages/aangiftes die nog niet definitief zijn afgehandeld horen in principe bij de taxonomieversie uit het jaar waarop ze betrekking hebben. **Parallel gebruik van meer jaargangen van de NL-Taxonomie** is daarom de tweede vereiste.

Koppelen aan de bron

Primair worden gegevens voor SBR-rapportages voor een belangrijk deel ontleend aan de boekhouding van klanten. Het gaat dan niet alleen om de aangiftes IB en VpB, maar bijvoorbeeld ook de aangifte btw, het samenstellen van de jaarrekening voor de KvK, en het samenstellen van een kredietrapportage voor de banken. Als uit te vragen gegevens aan de bron bekend zijn, dat wil zeggen bij welk taxonomie-element een gegeven behoort, kunnen meer rapportages daarvan gebruiken. De essentie van SBR is immers dat de uitgevraagde gegevenselementen worden gecodeerd door ze te koppelen aan corresponderende taxonomie-elementen en daarna in meer rapportages te hergebruiken. Dat koppelen is vooral de eerste keer een bewerkelijke handeling, omdat je dan alle elementen een keer moet koppelen. Vanwege de dynamiek in de gegevenselementen en de inhoud van de taxonomie zal de koppeling - ook wel *tagging* genoemd - regelmatig moeten worden onderhouden/aangepast.

De primaire vraag die dan rijst is of de leverancier van uw boekhoudsoftware *tagging* mogelijk heeft gemaakt. Een leverancier kan daarnaast 'slimme' mogelijkheden hebben ingebouwd, zoals: **automatische tagging aan de hand van de rekeningomschrijving** (die u na afloop wel moet kunnen aanpassen) en het rekeninghouden met nieuwe versies van de taxonomie, waarbij inzicht wordt geboden welke rekeningen nog gekoppeld moeten worden of welke taxonomie-elementen nog niet zijn gekoppeld. Nu aangeduid als slimmigheden, maar binnenkort wellicht basisfunctionaliteiten bij SBR.

Uitwisselen 'XBRL-instances' tussen pakketten

Een rapportage zal meestal worden samengesteld vanuit één softwarepakket. Denk aan het samenstellen van een btw-aangifte via een boekhoudpakket of een IB-aangifte via een fiscaal aangiftepakket. Hierbij is het goed mogelijk dat gegevens nodig zijn voor een rapportage die al beschikbaar zijn in een ander pakket. Een bekend voorbeeld is de 'winst uit onderneming' bij

SELECTIE

Voor de ondersteuning van SBR 2.0 is alleen gekeken naar de software voor het samenstellen en versturen van de aangiftes IB en VpB, omdat accountants daarmee vanaf 2013 verplicht aan de slag moeten. Samenvattend zijn voor de ondersteuning van SBR 2.0 de volgende vragen van belang:

- 1 Beschikt de software over een importfunctie, waarmee taxonomieën in de software kunnen worden ingelezen en is parallel gebruik van meer jaargangen van de NL-Taxonomie mogelijk?
- 2 Beschikt de software over automatische tagging?
- 3 Beschikt de software de mogelijkheid tot het importeren van XBRL-instance-documenten? Dit in aansluiting op het taggen aan de bron.
- 4 Beschikt de software over een automatische controle van de geldigheid van het certificaat en worden gebruikers tijdig gewaarschuwd dat het certificaat over enige tijd verloopt?

Deze opsomming is niet limitatief en slechts bedoeld als voorbeeld van het 'slim' omgaan met SBR.

een IB-aangifte. In verreweg de meeste gevallen is de bron van deze 'winst uit onderneming' de boekhouding (zie ook het vorige punt: 'het koppelen aan de bron'). In de praktijk kan hier nog rapportagesoftware als tussenschakel aanwezig zijn, maar dat laten we hier omwille van de leesbaarheid achterwege.

Stel dat uw boekhouding (met name het grootboek) op basis van de NL-taxonomie de posten voor de 'winst uit onderneming' al kan samenstellen als XBRL-instance, dan is het wel zo efficiënt als uw fiscale aangiftesoftware deze XBRL-instance direct kan importeren en gebruiken bij het samenstellen van de IB-aangifte. Door het gebruik van de NL-taxonomie komen de elementen van de 'winst uit onderneming' direct op de juiste plek terecht in de XBRL-instance van de IB-aangifte. Een slimme SBR-toepassing is dan dat uw **aangiftesoftware een XBRL-instance kan importeren** vanuit een ander softwarepakket.

Geldigheid controleren van een PKI-overheid services certificaat

In tegenstelling tot bijvoorbeeld het oude BAPI-certificaat maakt het PKI-overheid services certificaat geen integraal onderdeel uit van de software, maar de software maakt op het moment van verzenden wel gebruik van het PKI-certificaat. Hiernaast is het handig als de software beschikt over een automatische controle van de geldigheid van het PKI-certificaat en dat u als gebruiker van deze software **tijdig wordt gewaarschuwd dat het PKI-certificaat over enige tijd verloopt**. Zo heeft u voldoende tijd om het certificaat te verlengen en loopt u niet het risico er pas tijdens het verzenden achter te komen dat uw certificaat is verlopen en u geen aangiftes elektronisch kunt indienen. □

Noot

* Gerard Bottemanne is eigenaar van onderzoeksbureau GBNED. Menno Kooreman is hoofd Business Unit Automatisering bij SRA en Jaap Wassink is adviseur bij Extendum.

**Zie ook
Accountant.nl/
Vaktechniek**